

Handläggare
Maria Kearsley
Telefon: 0850802651**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2020-02-13

Nytt miljöprogram för Stockholm 2020-2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Ett förslag till nytt Miljöprogram 2020-2023 har tagits fram för Stockholms stad med sju prioriterade miljömål på både kort och lång sikt. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som ska vara utgångspunkt för handlingsplaner och riktlinjer. I förslag till nytt miljöprogram föreslås höjda ambitioner för klimatarbetet, både genom en högre målsättning för utsläppsminskning och för genomförande av åtgärder som syftar till att minska konsumtionens klimatpåverkan.

Förvaltningen är positiv till det nya miljöprogrammet och välkomnar den höjda ambitionsnivån för miljö- och klimatarbetet. I verksamhetsplanen för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd 2020 har aktiviteter arbetats in för att bidra till måluppfyllelsen av miljöprogrammet. Samverkan både inom staden och med andra aktörer är avgörande för att lyckas med måluppfyllelsen. För att stadens egna verksamheter på bästa sätt ska kunna gå före i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad finns behov av kompetenshöjande insatser och vägledning centralt. Dessutom finns sannolikt behov av utbildnings- och informationsinsatser för att öka medvetenheten om miljöfrågor bland stadens anställda och invånare.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till nytt Miljöprogram 2020-2023 för Stockholms stad till samtliga stadsdelsnämnder och facknämnder samt till berörda myndigheter och organisationer. Synpunkter ska ha inkommit till stadsledningskontoret senast den 17 januari 2020. Förvaltningen har beviljats förlängd svarstid till 14 februari. Remissen bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom den administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Ärendet

Ett förslag till nytt miljöprogram har tagits fram för Stockholms stad med miljömål på både kort och lång sikt. Ambitionen är att Stockholm ska vara världsledande och inta rollen som en internationell förebild i det globala miljö- och klimatarbetet och att stadens egna verksamheter ska gå för och visa vägen i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad. I miljöprogrammet föreslås höjda ambitioner för klimatarbetet, både genom en högre målsättning för utsläppsminskning och för genomförande av åtgärder som syftar till att minska konsumtionens klimatpåverkan.

Miljöprogrammet fokuserar på de största miljöutmaningarna som staden står inför såsom klimatpåverkan, klimatanpassning, resurshushållning och cirkulär ekonomi, biologisk mångfald samt skadliga utsläpp och emissioner. Utifrån dessa utmaningar presenteras sju långsiktiga mål, 16 etappmål med tillhörande förslag på åtgärder samt indikatorer. De prioriterade målen med underliggande etappmål för Stockholms miljö på lång sikt är:

- Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040
  - *Minskade växthusgasutsläpp*
  - *Minskad klimatpåverkan från konsumtion*
- En fossilfri organisation 2030
  - *Minskade växthusgasutsläpp från stadens verksamheter*
  - *Effektiv energianvändning*
- Ett klimatanpassat Stockholm
  - *Stärkt förmåga att hantera effekter av skyfall*
  - *Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja*
- Ett resurssmart Stockholm
  - *Minskad resursanvändning och klokare konsumtion*
  - *Ökad recirkulation av materiella resurser inom staden*
  - *Ökad resurseffektivitet i samband med byggprocessen*

- Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem
  - *Upprätthålla funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur*
  - *Öka genomförandet av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel*
  - *Ökad andel livsmedel och varor som gynnar biologisk mångfald*
  - *Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten*

- Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö
  - *Minskad exponering av kvävedioxid och partiklar för stadens medborgare*
  - *Minskat omgivningsbuller*

- Ett giftfritt Stockholm
  - *Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter*

Agenda 2030, Parisavtalet, EU:s ramverk samt de nationella miljömålen har vägts in i miljöprogrammet. Parallellt med miljöprogrammet har *Klimathandlingsplan 2020-2023 För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040* tagits fram som behandlar två första målen om fossilfrihet.

Genomförande och uppföljning

Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som ska vara utgångspunkt för handlingsplaner och riktlinjer. Under varje etappmål i miljöprogrammet fastställs vilka nämnder och bolag som är ansvariga för genomförande av aktiviteter samt uppföljningsansvariga. Miljöprogrammet är integrerat i stadens överordnade system för ledning och styrning av verksamhet och ekonomi, ILS. I varje nämnds verksamhetsplan ska redovisning av hur nämnden bidrar till att nå målen redovisas genom uppföljning av mål och indikatorer.

Stadsdelsnämnderna berörs av samtliga mål och majoriteten av etappmålen. I miljöprogrammet anges att varje nämnd utifrån miljöprogrammet och klimathandlingsplanen ska ta fram en miljö- och klimathandlingsplan där nämndens arbete detaljeras.

För att lyckas med genomförandet av programmets högt ställda mål framhålls samverkan, innovation, inköp, upphandling och

kommunikation som strategiska verktyg. Samverkan betonas genomgående i miljöprogrammet som en avgörande faktor för att lyckas med måluppfyllelsen om minskade klimatutsläpp och bättre motståndskraft mot klimatförändringar. Det krävs både samverkan mellan stadens förvaltningar men även samverkan med andra aktörer, såväl statliga, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Staden har stora möjligheter i sin roll som kravställande inköpare av varor, tjänster och entreprenader att bidra till uppfyllelsen av miljöprogrammet. Programmet betonar även att staden behöver delta aktivt i forskningsinitiativ kopplade till utveckling inom miljöområdet för att förbättra miljöarbetet.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till det nya miljöprogrammet och välkomnar den höjda ambitionsnivån för miljö- och klimatarbetet. Miljöprogrammets sammanhållande funktion av stadens samtliga miljö- och klimatrelaterade planer ger en tydlig grund och visar hur staden kan bidra till både nationella och Agenda 2030:s globala hållbarhetsmål.

I verksamhetsplanen för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd 2020 har aktiviteter arbetats in för att bidra till måluppfyllelsen av miljöprogrammet. I enlighet med miljöprogrammet ska även en lokal miljö- och klimathandlingsplan för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd tas fram. I detta arbete ser förvaltningen ett behov av kompetenshöjande insatser och stöd från bland annat miljöförvaltningen och stadsledningskontoret för att miljöprogrammets ambitioner ska kunna uppnås.

Avseende lokaler som förvaltningen hyr för verksamheternas räkning ställs miljökrav, exempelvis avseende belysning och avfallshantering, vid omförhandling, nyförhandling samt i nya projekt. I övrigt har stadens bolag huvudansvaret för att säkerställa att miljö- och klimatsmarta lokaler.

Konsumtionens påverkan och vikten av resurshushållning för att nå miljömålen betonas i programmet. För att bidra till uppfyllelse av miljömålen kan förvaltningen ytterligare förbättra sitt arbete inom upphandling och inköp. På förvaltningen finns behov av kompetensutveckling samt stöd och vägledning centralt för att säkerställa att beställare har den relevanta kunskapen om miljökrav.

Miljöprogrammets disposition är lättöverskådlig och heltäckande. Exempel på åtgärder och ansvariga för aktiviteter framgår tydligt. Däremot anser förvaltningen att hur samverkan inom staden ska ske

är avgörande för miljöprogrammets genomförande. Det behöver tydligt framgå vilka nämnder eller bolag som är ansvariga för att prioritera och leda samordning av åtgärder för att effektivisera arbetet.

För att stadens egna verksamheter ska kunna gå före och visa vägen i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad krävs utbildnings- och informationsinsatser för att öka medvetenheten om miljöfrågor bland stadens anställda.

Susanne Leinsköld
stadsdelsdirektör

Johan Hernman
administrativ chef

Bilaga
Miljöprogram 2020-2023

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2020-01-22
Johan Hernman, administrativ chef	2020-01-21